

[Alfred Jensen.]

at dette forslag lægges på bordet nu ved optakten til overenskomstforhandlingerne, på samme måde som det skete i 1951, nu da problemerne om lønninger og tilfredsstillende forhold for arbejderne skal tages op til forhandling. Hertil kommer, at forslagsstillerne denne gang har kædet forslaget sammen med to andre forslag, hvoraf det ene behandlede i sidste uge og af min partikammerat, det ærede medlem hr. Aksel Larsen, betegnedes som et forslag, der skulle forhindre arbejderne i at få den lønforhøjelse, de stræbte efter at opnå ved de kommende overenskomstforhandlinger. Jeg tror, det er rigtigst at foretage bedømmelsen udfra netop denne synsvinkel. Det kan ikke være nogen tilfældighed, at forslaget kommer nu.

Det er heller ikke tilfældigt, at forslagsstillerne begrunder deres forslag med, at de gældende lønsystemer — det må formentlig være akkord- og timeløn — ikke er tidsvarende, er forældede. Det kan ikke være nogen tilfældighed, at man henviser til, at det bunder i det gamle modsætningsforhold mellem kapital og arbejde. Jeg mener, det havde været bedre, om man havde sagt det, som i almindelighed siges: modsætningsforholdet mellem de udbyttede arbejdere og de udbytende kapitalister. Det er nemlig det, det drejer sig om. Man må gøre sig klart, at de foranstaltninger, der skal til her, ikke er en eller anden sindrig ændring af lønsystemet, men det er simpelthen ophævelse af lønsystemet, som Karl Marx allerede for 100 år siden påviste det. Det, der er galt, er det modsætningsforhold, der findes under kapitalismen, mellem dem, der skaber og omformer værdierne, og dem, der tilegner sig udbyttet af andres arbejde, og man kommer kun ud over alle disse vanskeligheder, alle disse hemninger af produktivitetens udvikling, hvis man gør produktionsmidlerne til samfundseje.

Da forslaget første gang var til behandling, tog jeg fat på nogle af de betragtninger, der findes i bemærkningerne til begrundelse af forslaget, og påviste, at der ikke er sket en sådan udjævning af modsætningsforholdet i vort land, som forslagsstillerne i bemærkningerne hævder. Jeg påviste, at netop den udviklingslinje, som Marx og Engels

havde trukket op for kapitalismen, i allerhøjeste grad kan iagttages i vort land: at der stødes flere og flere ud i de besiddelsesløse rækker, forstået på den måde, at flere og flere ikke ejer produktionsmidlerne, men må sælge deres arbejdskraft og altså leve som lønmodtagere, enten det nu er som arbejdere, som arbejdsledere eller som funktionærer. Det er det centrale i sagen, og det rokkes der ikke ved med forslag af denne art. Sålænge det er sådan, vil modsætningsforholdet være tilstede, og der vil være klassekamp, fordi klassekamp er en virkning af bestemte faktorer i samfundet. Klassekamp er ikke noget villet, hverken fra den ene eller den anden, men det er noget, som er bundet til ejendomsforholdene, og så længe det opretholdes, vil der være klassekamp. Så kan man søge at tilsløre den, man kan søge at forbyde den, den foregår dog hver eneste dag på arbejdspladserne, fordi produktionens ejere og arbejderne har modstridende interesser.

Det kunne måske også have sin interesse at fastslå her, hvor man taler om en vis social udgligning, at vise med tal, hvorledes udviklingen i de senere år er foregået, ganske vist i en periode lidt længere end den, der er gået, siden vi først behandlede forslaget. Det er tal, der taler deres tydelige sprog og viser, at der så sandelig ikke er tale om nogen social udgligning her i landet, men tværtimod om det modsatte.

Samtlige industriaktieselskaber har fra 1949 til 1953, det regnskabsår, jeg sidst har regnskaber for, forøget deres overskud fra 229 mill. kr. til 328 mill. kr. — jeg vil tro, at stigningen er større i 1954 og 1955. Det er en stigning på 43 pct. taget under eet. I denne periode er arbejdernes lønninger — jeg holder mig til den statistik, der foreligger — på det pågældende område af erhvervslivet kun steget med 34 pct. Det vil altså sige, at en udjævning ikke finder sted, tværtimod, udbytningen er skærpet. Tager man enkelte selskaber ud, er forholdet endda værre. De tolv største jernindustrielle selskaber har i perioden fra 1949 til 1953 forøget deres udbytte fra 16,1 mill. kr. til 57 mill. kr., en forøgelse med 255 pct., medens arbejderne i de pågældende firmaer kun har fået deres lønninger, altså ikke reallønnen, men lønnen i kroner og øre, forøget med 39 pct. Det tyder ikke på nogen